

XI Kongres Stowarzyszeń Regionalnych w Legnicy 2018

W dniach 23-25 września 2018 roku w Legnicy spotkali się przedstawiciele z poszczególnych regionów Polski na XI Kongresie Stowarzyszeń Regionalnych. Hasło przewodnie Kongresu brzmiało: „MAŁE OJCZYZNY W OJCZYŹNIE WIELKIEJ. Polski ruch regionalny w stuleciu odzyskania niepodległości”.

Ze względu na rolę jaką odgrywa ruch regionalny w kształtowaniu nowoczesnego oblicza małych ojczyzn składających się na dobro wspólne wszystkich Polaków Kongres został objęty Patronatem Honorowym Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy oraz wicepremierów Piotra Glińskiego i Jarosława Gowina, a także Marszałka Województwa Dolnośląskiego Cezarego Przybylskiego.

Na potrzeby obrad przygotowano następujące referaty:

1. Ruch regionalistyczny w środowiskach wiejskich – Mirosława Bednarzak-Libera (Muzeum Historii Polskiego Ruchu Ludowego)
2. Ruch regionalistyczny w II Rzeczypospolitej – Edward Chudziński (Akademia Pedagogiczna w Krakowie)
3. Archiwum historii mówionej w warsztacie regionalisty – Sławomir Kordaczuk (Muzeum Regionalne w Kielcach)
4. Bezpieczeństwo kulturowe w perspektywie regionalnej – Leszek Korporowicz (Instytut Studiów Międzykulturowych Uniwersytet Jagielloński w Krakowie)
5. Aksjologia małej ojczyzny w społeczno-kulturowej przestrzeni ojczyzny wielkiej – Marek Melnyk (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski)
6. Legitymizacja małej ojczyzny w epoce Internetu – Sławomir Partycki (Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II, Wojewódzka Rada Towarzystw Regionalnych w Lublinie)
7. Perspektywy i wyzwania ruchu regionalistycznego w XXI wieku – ksiądz Henryk Skorowski (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego)
8. Szkoła przestrzeni kształtowania postaw regionalistycznych – Jolanta Załęczny (Akademia Humanistyczna w Pułtusku, Muzeum Niepodległości w Warszawie).

Foto: Krzysztof Tęcza

Ze względu na rangę spotkania Rada Krajowa Ruchu Stowarzyszeń Regionalnych RP na wniosek kapituły w składzie: Bożena Konikowska, Henryk Skorowski, Tadeusz Samborski i Stefan Bednarek przyznała Nagrodę im. Anatola J. Omelaniuka za najlepszą książkę regionalistyczną wydaną w 2017 roku dla Katarzyny Szkaradnik, która opracowała pozycję „Zmieszany zapach jabłek. Wybór korespondencji Jana Wantuły z lat 1999-1953” wydaną przez Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego i Galerię na Gojach w Ustroniu. Nagrodę specjalną przyznano Andrzejowi Talarczykowi i Edwardowi Włodarczykowi za redakcję naukową książki „Historyczna Nowa Marchia w historiografii, kulturze i architekturze – wczoraj, dziś i jutro” wydanej przez Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego przy współudziale Nadnoteckiego Towarzystwa Kulturalnego.

Oczywiście oprócz tych najważniejszych nagród wręczono wiele innych. Z naszego regionu wyróżniono Stanisława Firsztę – dyrektora Muzeum Przyrodniczego w Jeleniej Górze oraz Witolda Szczudłowskiego – dyrektora biura Związku Gmin Karkonoskich w Bukowcu. Otrzymali oni medale im. Aleksandra Patkowskiego.

W trakcie Kongresu odbył się V Zwyczajny Zjazd Delegatów Ruchu Stowarzyszeń Regionalnych RP podczas którego wybrano nowe władze. Wśród osób wybranych w skład Rady Krajowej są: Danuta Kołodziej z Dolnośląskiego Towarzystwa Regionalnego oraz Janusz Korzeń z Towarzystwa Karkonoskiego. Marek Nałęcz-Socha, który był członkiem Rady Krajowej wiele kadencji, zrezygnował z dalszej czynnej pracy zachowując sobie przywilej wspierania nowych władz swoją wiedzą i doświadczeniem.

Foto: Krzysztof Tęcza

Kongresowi towarzyszyły wystawy tematyczne. Jedną z sal na zamku legnickim została wypełniona fotogramami przedstawiającymi pałace wpisane na listę Pomników Historii Prezydenta RP przekazanych przez Fundację Doliny Pałaców i Ogrodów Kotliny Jeleniogórskiej oraz pięknymi zdjęciami przyrody karkonoskiej przekazanych przez Karkonoski Park Narodowy. Do tego zaprezentowano dwie miniatury pałaców. Jedna przedstawiała pałac Paulinum, druga pałac w Mysłakowicach. Uzupełnieniem była wystawa wszystkich publikacji Regionalnej Pracowni Krajoznawczej Karkonoszy działającej na mocy porozumienia pomiędzy Polskim Towarzystwem Turystyczno Krajoznawczym a Związkiem Gmin Karkonoskich. Dodam tylko, że publikacje te zostały przekazane na ręce Tadeusza Samborskiego, tak by zawarta w nich wiedza służyła zainteresowanym.

Foto: Krzysztof Tęcza

Kongres zakończono słowami skierowanymi do wszystkich, którym dobro ruchu regionalistycznego leży na sercu.

„Zwracamy się z apelem o wzbudzenie refleksji i podjęcie dyskusji nad obecnymi i przyszłymi kształtami naszego ruchu, nad jego celami wyznaczonymi przez drogie nam wartości skupione w przestrzeni naturalnej, dziedzictwie kulturowym i potencjale rozwojowym regionów, a także nad modelami i formami naszej pracy. Naszymi wielkimi zadaniami na przełomie drugiego i trzeciego dziesięciolecia XXI wieku jest budowanie tożsamości lokalnej i regionalnej, przemiana postaw wobec dobra wspólnego i powinności obywatelskich, kreowanie ambitnych projektów na przyszłość, ale też budowanie szacunku dla przeszłości i opieka nad dziedzictwem kulturowym”.

Krzysztof Tęcza